

ola mu je bila prvo in zadnjo in kjer je deloval, tam je šolstvo tudi cvetelo ter se razvijalo. Hvaležnost v srcih šolske mladine mu bode tudi najlepši spomenik. Velike zasluge si je stekel pokojnik pa tudi kot dolgaletni občinski svetovalec v Ptujju in delavec za javni blagor Bil je od nasprotnikov mnogokrat napaden, ali šel je svojo pošteno pot naprej brez ozira na desno in levo. Naj bode temu pravemu učitelju štajerska zemlja lahka!

Iz Ptujja se nam poroča: V mestni farni cerkvi so se izvršile v zadnjem času zopet razne tatvine; zlasti oltarski prti in sveče so bile že skozi daljši čas pokradene. Treba je na vsak način tata roki pravice izročiti. G. Leopold Slawitsch, veletrgovec v Ptujju, plača 20 kron vsakomur, kdor bi zamogel priti ali na njegovo sled spraviti.

Cestni rop. Poroča se nam: Dne 8. novembra t. l. ob 5. uri popoldne šel je vinski trgovec Vincenc Stoklas iz Leskovca proti Ptujju. Pri sebi imel je 60.000 kron denarja. Na cesti od Turniša proti Bregu bil je od Ignaca Vidoviča iz Lupstave v roparskem namenu napaden. Napadeni Stoklas je prišel zaradi tega iz roparjevih rok, ker so slučajno ljudje po isti cesti prišli in je moral ropar vsled tega svoj plen pustiti. Vidoviča, ki služi pri vojaki in ki je bil ravno na dopustu, je mestni stražnik Fleischhacker aretiriral in sodniji izročil.

Oklic zveze kmetijskih zadrug na Štajerskem za podpisovanje VII. vojnega posojila. — Kmetovalci, podpisujte VII. vojno posojilo! Ker odklanjajo naši sovražniki mir, jim hočemo dokazati, da smo pripravljeni, podeliti cesarju sredstva, da se doseže z zmogovitim nadaljevanjem vojne častni mir. Vaš domači denarni zavod, vaša šparkasa sprejema pod jako ugodnimi pogoji podpisovanja vojnega posojila! Zveza kmetijskih zadrug na Štajerskem paje glavno nabiralno mesto za vojno-posojilna zavarovanja c. kr. avstrijskega vojaškega vdovskega in sirotinskega sklada, filijalka Gradec. Zavarovanja je naznaniti pri vaših denarnih zavodih (šparkasah), kjer se vam bode dalo tudi vsa pojasniti. — Zvezni zastopnik: F. Barta.

Iz bojišča se nam piše: Dragi nam „Štajerci“! Srčne pozdrave pošiljajo ptujski fantje in možje iz rumunskega bojnega polja svojim starišem, ženam, prijateljem, znancom in slovenskim dekletam, posebno iz barbarske in videmske fare, kjer imajo letos dosti vina. Naznanjamo jim, da nam gre po srednje, samo zima nas že nadleguje. Korporal Komenjak Karl, Sv. Barbara v H., cgsf. Cafuta Johan iz Lupstave, Sv. Vid pri Ptujju, grf. Skofič Johann iz Vurmberga, krpl. Šerbak Vinko, Sv. Križ pri R. Sl., pešca Kureš Franc iz Spuhelja, Golob Franc iz Prvene. Vsi za hrabrost po trikrat odlikovani.

Vlom. V Cvetovcih pri Mariboru se je v stanovanju posestnice Marije Katzian vlomilo 4100 in kron ukradlo. Tatvine sumljiva sta dva vojaka.

Nerodni tat. Vojaškemu sofarju Hubeny bilo je kolo v vrednosti 500 kron ukradeno. Kmalu nato prinesel je neki vojak kolo k trgovcu in ga prodal za 80 kron. Previdni trgovec mu pa ni izplačal cele svote, marveč mu je naročil, da naj po denar pozneje pride; ali medtem je že policija došla in ga aretirala. Tat je infanterist Franc Mattl.

Slovenska Bistrica. Obrat male železnice od južnega kolodvora v mesto Slovenska Bistrica bil je 16. t. m. do nadaljnjega vstavljen.

Pridna vojna svinja. V Niklasdorfu pri Leobnu je svinja posestnika Jeitler te dni vrgla 17 krepkih, živih mladih. Pač pridna svinja.

Lepo darilo. Vrli naš somišljenik, bivši župan v Slov. Bistrici g. A. Stiger daroval je za nabavo čevljev vbogi šolski deci 200 kron, isto svoto pa tudi za telovadnico. Čast mu!

Častno imenovanje. Občina Roßbach pri Mariboru imenovala je g. ces. svetnika dra. Armanda Rak vsled njegovih zaslug za občino za častnega občana. Čestitamo.

Vlom. V gledališko pisarno v Mariboru je neznan tat vlomil, ukradel nekaj denarja in vzel tudi nekaj gledaliških vstopnic seboj.

Požar v kleti. V Mariboru je nastal pri kuhanju parafina v književnici E. Sliuza požar, ki so ga zamogli gasilci v enournem delu zadušiti. Disponent firme g. Johan Pregrad je bil hudo vpečen. Škode je bilo za več tisoč kron.

* * *

Zahvala mesta Celovca. V seji občinskega sveta v Celovcu sprejelo se je ednoglasno sledeči brzojav na kabinetno pisarno cesarja: „Zbrani občinski svet izraža v imenu deželne stolnega mesta Celovca svoje navdušeno veselje glede slavnih vojnih uspehov zavezniških armad na italijanskem bojišču in glede osvoboditve naše deželne meje od sovražnika ter izreka najvišjemu vojnemu gospodu najudanejšo zahvalo ter junaškim četam hvalepolni pozdrav!

Vlom v mlin. V noči na 23. oktobra se je v domači mlin posestnice Marije Raigmund v Annenheimu na Koroškem vlomilo ter 63 kil ržene in 25 kil koruzne moke pokradlo; nadalje so vzeli tatovi tri vreče in en 50 K vredni čebelnjak seboj. Sumi se, da so vlomilci pobegnili ruski vjetniki.

Spomenik cesarja Franc Jožefa I. so pred kratkim v navzočnosti cesarja Karla v Celovcu razkrili. Krasi spomenik je delo koroškega umetnika g. Jos. Kassina. Kaže pokojnega vladarja v kronskem plašču. Na podlagi iz mrmorja stojé spredaj le besede „Franz Josef I.“; zadaj pa stoji besede: „Als ehernes Rohr war ich Kärntens drüehende Wehr, — Als Standbild des Kaisers der Treue der Kärntner zur Ehr.“ Besede se nanašajo na to, da je bil spomenik vlit iz starih kanonov koroške trdnjave Hensel, ki jih je darovalo v ta namen 10. armadno poveljstvo. Spomenik dela Celovcu in vsej Koroški čast!

Slepar. Oktobra meseca prišel je k posestniku Aligner v Kranbathu neki mladenci v uniformi lajtnanta in se mu je ponudil da mu preskrbi vino. Aligner mu je dal 600 kron. Pozneje se je izkazalo, da je bil dotični „lajtnat“ navadni slepar. Te dni so goljufa v Celovcu vjeli in sicer je to 19-letni enoletni prostovoljec Franc Writzmann bos. herc. inf. reg. št. 2.

Ustrelil se je v Celovcu neki 27-letni bančni uradnik zaradi srčne in živčne bolezni. Nesrečnež je bil takoj mrtev.

Smrtna nazgoda Rusa. Iz Grafensteina se poroča: V Petersdorfu dotaknil se je vojno-vjeti Rus K. Kowalow neprevidno električne žice in bil je takoj mrtev.

* * *

Zanimiv proces radi špijonaže v Budimpešti.

Dne 6. t. m. je stal pred vojaško sodnijo v Budimpešti neki enoroki mož, slušatelj na tehnični visoki šoli, obdolžen sokrivde na špijonaži. Obtoženec se imenuje Franc Gömör, rojen 1892. Obtožnica ga dolži, da je podpiral beg svojega mlajšega brata v Rumunijo, ga spremil do Oršove in se po svojem bratu ponudil rumunskemu generalnemu štabu za špijonažo. Obtoženec je izročil svojemu bratu razne vesti o obrambnih napravah na rumunski meji, o raznih vojaških napravah v Budimpešti in drugodi in hotel tako zasnovati veliko špijonažo. Po daljšem razpravljanju je sodni dvor sklenil, da se preišče duševno stanje obtoženca, nakar je bila razprava preložena na nedoločen čas.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 17. novembra: Brežice (svinjski sejem).

Dne 18. novembra: Gomilica, okraj Lipnica.

Dne 19. novembra: Podsreda** okraj Kozje; Ivnic**; Slovenji Gradec**; Šošanj**; Sv. Juri ob Pesnici** okraj Maribor; Ruše** okraj

Maribor; Zgornja Polskava** okraj Slov. Bistrica; Ljubno** okraj Gornji Grad; Sv. Juri ob južni železnici, okraj Celje.

Dne 20. novembra: Središče (svinjski sejem); Radgona*.

Dne 21. novembra: Podčetrtek** okraj Kozje; Sinabelkirchen** okraj Gleisdorf; sv. Juri ob Ščavnici** okraj Zgornja Radgona; Sv. Juri** okraj Vransko; Imeno (svinjski sejem), okraj Kozje.

Dne 22. novembra: Ernovž** okraj Lipnica; Breg pri Ptujju (svinjski sejem).

Dne 23. novembra: Temriach, okraj Frohnleiten; Gradec (za klavno živino); Rogatec (svinjski sejem).

Dne 24. novembra: Sv. Margareta ob Pesnici*, okraj Maribor; Teharje*, okraj Celje; Brežice (svinjski sejem).

V malem ali velikem?

Za ljudi, ki imajo posebno veselje z živalmi, in za rejce živali so velikokratne reje drobnic in velika perutninarska dvorišča zelo mikavna. Baš v tem času je vprašanje o malem ali velikem obratu reje drobnic zelo pereče. Marsikateri vojni invalid in vojni pohabljenec, marsikatera vojna vdova in sirota se bodejo brigali za nove posle. Ni se čuditi, da se je po tako obširnem in vabljivem priporočanju raznih strok od poklicanih mest in žal tudi nepoklicanih mest že marsikateri odločil, da se posveči popolnoma reji drobnih živali. Dan na dan se razpošiljajo vabilni listi na vse strani in neki ljudje se kar trgajo za nje, požirajo iz njih topo nesmiselnost in postanejo rejci drobnic v »velikem slogu« ali pa vsaj hočejo postati.

Radi tega je pač potrebno, da se na tem mestu pove beseda o veleobratni reji drobnic. Popolnoma napako je, ako se na primer tako računi: 1 kunec, 1 koca, 1 kura, 1 panj čebel, 1 unca sviloprejkinih jajc donesajo toliko in toliko dobička, toraj mora 20 kuncev, 20 koz, 20 kur, 30 panjev čebel, 20 unc sviloprejkinih jajc donesati 20-kratni dobiček. Ako si predstavimo potrebno množino hrane za 20 živali, izgube, stavbe hlevov, popravila, lastne in morda še tuje delavske sile, prepriča nas lahko že jednostavno dokazovanje — če se v tem slučaju sme govoriti sploh o dokazovanju — da je dobiček, ki bi bil natanko sorazmeren s številom živali, pač zelo dvomljiv. Za hasnovit ustroj velikega obrata treba je pred vsem lastne izkušnje, ni uspehov, kjer se ne gospodari pridno in vneto, kjer ni knjigovodskega in trgovskega ravnanja, pojavi se kmalu propad najhujše vrste. Lastno posesivno bi moralo biti, nezadovoljeno, ali vsaj toliko glavnica, da se tudi takoj lahko plačajo plemenske živali, hrana, hlevi itd. Natančne svote ni moči podati, gotovo pa mora biti glavnica vsaj tako velika, da ne pridemo v škripce, če se nam tudi celo podjetje ponesreči; vsaj tako dolgo bi moral biti človek prost skrb za kruh, dokler ne najde novega poklica. Baš slednja okolnost se premalo upošteva. Ako bodoči velerejce počne z dolgovi, ne bo iz takšnega podjetja nič prida. Skraja se mora povsod plačati učnina, razočaranja, izgube, bolezni ne izostanejo, k temu še pride odplačevanje glavnice in obresti. Za lastno žitje in bilje ostane malo ali nič in še le zdaj »se odprejo oči.« Pišem to, ker imam dokaze za istinitost svojih trditvev in izkusitev. Ko bi smel, koliko imen razočarancev, oškodovancev bi lahko naštel! Poznal sem veleobrate, ki so sijajno počeli in vendar vkljub kapitalu in marljivosti niso mogli napredovati. Prelahko se tudi pozabi, da živali pri pravilnem gojenju uspevajo in tedaj polno dela od rejca zahtevajo. V mnogih velikih obratih niso zadostovale delavne sile cele obitelji (očeta, matere, 4 ali 5 otrok v starosti 10—20 let), da bi zadostno stregle živalim. Bili so prisiljeni najeti pomožnih sil celo trgovsko izučenih oseb in naložili so si tedaj novih bremen. Kdor pri takšnih rejah nima posebne sreče, propade sigurno. Mnogokrat je neobhodno potrebno, da se kupijo konji in vozovi. Kako pa bi ostalo kaj dobička? Ako še manjka zadostnih odjemalcev, ako nista blizu železnica in pošta, ako izostanejo plačila itd., postane kmalu iz nesreče beda. Toda dosti o tem!

Reja drobnic donaja lep dobiček; kdor temu oporeka, naj poskusi. Toda kdaj je reja drobnic hasnovita? Ako se opravlja v malem, ako se ne redi več živali nego se jih lahko in ceno preredi. To resnico bi si morali dobro zapomniti. Kdor ima krme le za eno kozo, naj ne redi dveh in kdor zamore samo dva kunca rediti, ceno rediti, bil bi zapravljivec in po vrh mučitelj kao bi hotel rediti deset kuncev. Kaj sledi iz tega? Ako se pečate z reji drobnih živali v skromnem obsegu, donasala vam bo reja tudi uspehe in veselje, varuje se pa reje drobnih živali v »velikem slogu«, ako ni za to potrebnih pogojev!

Iz »Landw. Zeitschr. f. d. Rheinprovinz«.

Pravilno spravljane krompirja.

Po izredni važnosti krompirja za ljudsko prehrano ne bo odveč, ako letos s posebnim povdorkom opozarjamo na najvažnejša pravila, ki nas poučijo, kako se to dragoceno živilo spravlja in kako se z njim ravna.

Krompir ne sme zmrzniti, radi tega mora biti v vsakem skladišču za krompir toplomer, kateri nas opozarja na pretečo nevarnost. Pod drugo stopinjo po Celziju ne sme pasti toplota, sicer postane krompir sladek. Za krompir je najboljša, če ima 4 do 6 stopinj

toplote; pri tej toplini se ga najmanj spridi po izpuhtevanju, dihanju in gnilobi. Tudi kalenje se v hladnih in suhih prostorih zadržuje, vsled česar krompir ne izgublja redilnih snovi.

Krompir pa tudi ne sme gniti. Toplejši prostori se morajo pri hladnem zunanem zraku večkrat prezračiti, ker toplota — zlasti v zvezi z vlago — pospešuje gnitje. Zračna vlaga in toplota sta najvažnejša činitelja pri shrambi krompirja. Krompir mora biti shranjen v suhih in hladnih prostorih.

Nagniti, močno poškodovani gomolji se morajo pri spravljaju odbrati in drobiti, nerazviti, nezreli, zato netrpežni gomolji se shranijo posebej in se kmalu porabijo.

Ako se krompir nasiplje previsoko — nad 50 do 60 cm — se kupi znotraj preveč segrejejo in krompir začne gniti.

Oton Brüdners,

strokovni učitelj in vodja poizvedovalnega in obveščevalnega mesta za nasad zelenjave in krompirja pri ces. kr. namestništvu.

Vojna zveza bombaževе industrije opozarja na odredbo trgovskega ministra z dne 30. oktobra 1917, d. p. l. 418, glede oddaje bombaževine. Razglas na strani 7 vsebuje vse natančnejše podatke. Pojasnila dajejo trgovske in obrtniške zbornice ter centrala za bombaževino a. dr. Dunaj I. Maria-Theresienstrasse Nr. 32/34.

Umetna gnojila. Na razna vprašanja bodi tukaj povedano, da sedaj drugih gnojil ni dobiti, kakor samo kajnit. Kalijeve soli ne bo, dokler bo trajala vojska. V spomladi pride zopet Tomasova žindra, toda veliko je ne bo in zato je bolje, da pognojimo dobro s kajnitom, kar je seveda koristnejše, kakor pa sploh nič gnojiti. V obče pa opozarjamo na današnji inzerat.

Električna luč brez baterij! Znana eksportna firma Maks Böhm, Dunaj IV., Margaretenstraße 27/51, prinaša novo električno Dynamo žepno svetilko v trgovino, ki zamore spremeniti vso industrijo žepnih svetilk z baterijami. Pri tej svetilki pride s pritiskom dynamo v delo, ki daje električni tok za svetilko in s tem lepo, belo svetlobo. Cenejša kakor vsaka druga žepna svetilka, ker odpade nadomestilo baterij. Gori kolikor časa se hoče brez opešanja. Cena znaša K 30.—. Katalog proti v pošiljanju K 150.

Naznanilno mesto
za
7. vojno-posojilno
živlensko
zavarovanje
c. k. avstrijskega vojaškega vdovskega
in sirotinskega zaklada
nahaja se v uradni pisarni okrajnega
vodstva
Ptuj
minoritski samostan

1 liter pristne, najfinejše
slivovke
darujem vsaki mesec tistemu, ki mi vsak
dan 3 litre dobrega svežega

mleka
prinese. Tudi za druga živila izmenjam slivovko. **Jos. Kravagna, Ptuj.** 560

PRODAM
svoje
vinogradniško posestvo
v Willkommberg (Gradišče) pri Sv. Marjeti ob
Pesnici, s travnikom, 4 orali nasajenega vinograda, sadonosnik — v **Samaraku**
posestev
s 6 orali travnika, 4 orala gozda za podirati, ležeče ob okrajni cesti — v **Radahu** moj
travnik
v izmeri 3 oralov. Pismene pnnudbe je vpo-
slati na **J. Ornig v Ptuj.** 549

Sprejme se od **Tonwerk Pragerhof** več
mož, žensk in šoli
odrastlih mladih ljudi

Dnevna plača za moške 10 K, za ženske 6 K,
za otroke 4—5 K. 561

Jabolka, jabolčnico
in sadni jesih
kupi trgovina **Brüder Slawitsch, Ptuj.** 562

Hiša
v bližini Ptuja z lepim stanovanjem in go-
spodarskim poslopjem, novo zgrajenim, v
najboljšem stanju, s 3 orali njiv, se zaradi
preselitve takoj proda. Naslov pove **uprava**
tega lista. 548

Ne pozabite
svojo potrebo na parilnikih za
krmo, šrotnih mlinih, decimalnih
tehtnicah, mlinih za čiščenje žita,
reporeznih, pljugih, kotlih za
žganje in vseh drugih kmetijskih
mašinah ter orodju naročiti pri
Maks Schlaminger, trgo-
vina z mašinami, Leoben. 557

Zasebnih uradnikov hranilna in posojilna blagajna, Gradec
Privatbeamten-Spar- und Vorschuß-Kassa Graz
Herrengasse, Eingang Jungferngasse 1
Hranilne vloge po 4½ in 5%.
Dovolitev posojil vsakomur proti najmanjšim
mesečnim odplačilom v obrokih. 556

Raznaševalec časopisov 538 Lepo
stanujoč v bližini
mesta, ki razume tudi
nemški, sprejme se
tako pri **W. Blanke**
v Ptuj. **Kasper, Ptuj**

Zagotovljen uspeh
Tisočero zahvalnih pism v prij. vpogled na razpolago.
Polna krasna prsa
dobite pri rabi 541
med. dr. A. Rix kreme za prsa.

Ali hočete ostati od
revmatizma, gihta, išias temeljito
prosti?
Tisočeri že ozdravljeni.
Bolečine v udih in členkih, otekli udi, pohabljenе roke in noge, bodenje,
trganje v raznih delih trupa, celo slabost oči so posledice revma-
tičnih in gihtičnih bolezni.

**Ponudim Vam naravni
produkt v zdravljenje!**

Nobeno univerzalno zdravilo, marveč zdravilo, kakor ga daje dobra mati
narava bolanemu človeštvu.

Vsakemu brezplačno poskušnjo.

Pišite mi takoj, pošljem Vam moje sredstvo in mojo podučno razpravo po-
polnoma zastoj. Postali boste moj hvaležni pristaš. 551

Ekspedicija Opern-apoteke, Budapest, VI., Abt. 252.

„Asanol“ 559

ma presenljiv uspeh pri po-
končavanju žoharjev (zakon, va-
rovan) ščurkov, mravelj itd. 1
zavoječek stane 1 krono.

**„Št. Valentinov redilni
prašek za prašiče“**

je edino uspešen pri prebavi
krme, zaraditega izredno redi
meso in toliščo. 1 zavoj stane
1 krono. Naroča se pri **Josip**
Berdajs, Ljubljana, Zelijar-
ska ulica 18. Po pošti se po-
šilja najmanj 6 zavojčkov.

Gostilna

pol ure od postaje
Poljčan ležeča, z
okoli 4 orali zemlje
in z inventarjem se
proda. Več se izve
pri lastniku **A. W.**
v Mariboru Parkstr. 18
ali pa pri g. Geuer
v Poljčanah. 525

Močna deklina iz-dežele

želi skupno s svojim
otrokom službo: ako
ne z otrokom, prosi
za otroka dobri pro-
stor za prehrano na
deželi. Ponudbe
pod „**Fleißig**“ na upra-
vo tega lista. 547

Edikt.

V kuratelni zadevi **Franc Zepuder** se vrši
dne 23. novembra dopoldne
ob 10. uri

pri tej sodnji v uradni sobi št. 19

javna razprodaja

sledenih predmetov:

- 1 srebrna doza,
- 1 zlati verižni prstan,
- 1 gladki prstan,
- 1 zlati briljantni prstan, in
- 1 daljnogled (Feldstecher).

C. k. okrajna sodnija v Ptuj
oddelek I., 11. novembra 1917. 563

(Pečat.)

(Podpis.)

Gar. neškodljiva za vsako starost.
hitri sigurni uspeh. Se rabi zunanje. Poizkusna doza
K 4.—, vel. doza, zadostuje za uspeh, K 9.—.
Kosmetisches Dr. A. Rix Präparate Dunaj IX., Lackiererg. 6/K.
Razpošiljatev strogo diskretna.
Zalogo v Mariboru: lekarna pri „angelju varuhu“, lekarna „**Marija**
pomaga“ in parfumerija **Wolfram**; v Ljubljani lekarna pri „zlatom
jelenu“, v drožeriji **A. Kauč**, in „**Adria-Drogerie**“.